

Grund til at interessere sig for. Altsaa, det, at Rigsdagen havde deltaget i Regeringsjubilæet vilde i sig selv have været en rimelig og naturlig Ting, og naar det ikke skete, saa var det jo ene og ubelukkende af Hensyn til de politiske Forhold, der foreligge nu, af Hensyn til vore Forfatningsforhold, idet man fandt det ikke hensigtsmæssigt, og jeg kan vel sige, mindre passende, om man midt under et Grundlovsbrud paa denne Maade sluttede sig til den af Statsmagtens Faktors Fests, i hvis Navn disse Ting ere foregaaede. Det var Grunden den Gang; men Forholdene, som de nu ere, maa jo ligge Rigsdagen betydelig fjernere. Der er ikke længer Tale om en Faktor i Statsmagten, men kun om et rent privat Forhold, i hvilket man saa, at sige skal trænge sig ind uden i de konstitutionelle Forhold at have noget Kald eller nogen Opfordring dertil. Altsaa den Forskel, der i saa Henseende kan være, taler for Mindretallet og imod Flertallet. Disse Udtalelser berøre selvfølgelig ikke Kongeparret personlig, lige saa lidt som Folketingets Stilling den Gang havde noget med det Spørgsmaal at gøre, hvem der i det Øjeblik besad Kongemagten. Det er alene af Hensyn til, hvad der maa siges at være stemmende med dette Tings Værdighed under politiske Forhold som dem, der nu foreligge, at Mindretallet stiller sig, som det gør. Naturligvis, hvis den politiske Situation, der nu foreligger, og den Partidannelse, der har udfoldet sig i de sidste halvandet Aar, var naaet saa vidt, at de nuværende Forfatningsforhold vare gaaede over til at blive regelmæssige og af alle anerkendte Tilstande, som vi jo alle ere belavede paa, at de under dette Flertals Ledelse skulde gaa over til at blive, saa vilde Forholdet være et andet, ikke blot for Flertallet, men ogsaa maaste for Mindretallet, idet man maatte sige, at Flertallet med Joje afgør deslige Spørgsmaal. Men det er ikke formelt saa, hvor meget det end kan være det i Realiteten, og selve den Realitet, der foreligger, er jo en saadan, der er skabt her inde i Rigsdagen uden nogen Sanction fra Vælgerne Side og i Strid med den Politik, som Befolkningens hele store Flertal har stillet sig til. Den Forandring der er foregaaet, have vi i Mindretallet ikke nogen Grund, jeg kan sige, ikke en Gang nogen Ret til at anerkende i dette Øjeblik, som den foreligger usanktioneret som en ren Rigsdags- og politisk Manøvre. Det er de Grunde, ifølge hvilke jeg skal anbefale Mindretallets Indstilling.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sops): Der foreligger

jo ikke særdeles mange eller indgribende Ændringsforslag til dette Ussnit, og jeg kan derfor udtale mig kort om dem, idet jeg paa Forhaand udtaler min Paastønnelse til det ærede Finansudvalg, fordi det er gaaet ind paa forskellige Bevillinger, paa hvilke Ministeriet har maattet lægge særlig Bægt, og som have stor Betydning. Hvad Forslaget Nr. 94 angaar, Spørgsmaalet om Universitetets Legater, er det jo en Sag, der ikke er saa særdeles stor. Paa den anden Side er det et gammelt Spørgsmaal, thi allerede i Begyndelsen af Halvtredserne blev det bragt frem fra Universitetet af den den Gang bekendte og ansete Jurist S. C. Larsen og væsentlig støttet med de samme Grunde, som senere for et Par Aar siden foranledigede Universitetet til at bringe det frem. Sagen er simpel og naturlig, forekommer det mig. Den er nemlig i sin simpleste Stikelse den, at, naar der bydes Universitetet en Gave til Djemed, som ligger Universitetet nær, saa er det naturligt, at man modtager denne Gave med Tak og villig underkaster sig de smaa Byrder, som kunne være forbundne med at administrere Gaven, og mindre naturligt vilde det være at vise et uvenligt Ansigt og sige: Ja, vi modtage Gaven, men vi maa da have Betaling for det Arbejde, der skal udføres, og det endog en meget høj Betaling. Det er nemlig en høj Betaling, der kræves, naar man sammenligner den med, hvad der kræves til Bestyrelsen af Legater til andre offentlige Institutioner. Denne lidet naturlige Stilling har Universitetet ment, at man burde forlade, fordi den strammer bort fra at stifte saadanne Legater, hvis Stifelse man maatte paastønne, og især fra at lægge dem ind under Universitetets Bestyrelse, hvor de dog naturlig maatte bestyres. Det kunde jo tages under Overvejelse i Overensstemmelse med en Henstilling fra Mindretallets Ordfører (Scharling), om man ikke kunde begrænse sig til at nedlægge Bederlaget. Jeg har ikke hidtil haft Anledning til at tage det frem, fordi jeg havde en vis særegen Grund til at antage, at Spørgsmaalet vilde gaa i Orden paa det af Ministeriet foreslaaede Grundlag, idet nemlig en meget æret Kollega i det andet Ting, der ikke hørte til Tingets Flertal, i Fjor udtalte sig i den Retning, at det var et Punkt, hvorom han syntes, at man maatte komme til Enighed. Om Forslaget Nr. 95 maa jeg sige, at det beror paa nogen Misforstaaelse, ikke med Hensyn til Principet, thi det er fuldstændig rigtigt, hvad den ærede Ordfører bemærkede, at, naar der opføres en tilsvarende Post under Ministeriet, saa skal den Post, der tidligere